

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΠΑΝΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣ

Διευθύνων Σύμβουλος της Attica Group

Στον Πάρη Τσιριγώτη
ptsirigotis@naftemporiki.gr

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Attica Group Πάνος Δικαίος μιλάει για την ανανέωση του ακτοπλοϊκού στόλου και την επερχόμενη αύξηση από το 2025 στην τιμή των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, λόγω χρήσης ακριβότερου καυσίμου.

Σε συνέντευξή του στη «Ν», ο επικεφαλής του μεγαλύτερου, σε μεταφορική ικανότητα επιβατών, ακτοπλοϊκού ομίλου στον κόσμο ξεδιπλώνει τα φιλόδοξα αναπτυξιακά σχέδια του ομίλου, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι η Attica από τον Ιούλιο του 2022, όχι μόνο δεν έχει προβεί σε καμία αύξηση των εισιτηρίων, αλλά έχει προχωρήσει σε εκτεταμένες εκπαιδευτικές πολιτικές για τη στήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, με την παροχή εκπαιδευτικών εισιτηρίων που αντιστοιχούν στο 30% του συνόλου των εκδοθέντων εισιτηρίων.

Ο κ. Δικαίος αναφέρεται στους σχεδιασμούς του ομίλου που αφορούν την ξενοδοχειακή δραστηριότητα, ενώ για το θέμα των εναλλακτικών καυσίμων των πλοίων, επισημαίνει ότι ο όμιλος έχει δημιουργήσει από το 2019 εξειδικευμένη ομάδα απανθρακοποίησης (Decarbonisation Working Group) με στελέχη που παρακολουθούν τις ρυθμιστικές και τεχνολογικές εξελίξεις και αξιολογούν τις βέλτιστες λύσεις.

Ταυτόχρονα, προαναγγέλλει πως μετά την παραγγελία δύο νεότευκτων πλοίων που θα δρομολογηθούν το 2027 στην Αδριατική, το επόμε-

νο βήμα είναι η ναυπήγηση πλοίων για το Αιγαίο και τον Σαρωνικό.

Η εξωστρέφεια και το άνοιγμα σε νέες αγορές είναι στο DNA του Ομίλου Attica

Πρόσφατα η εταιρεία προχώρησε στην πώληση της συμμετοχής της στην Africa Morocco Link (AML), που δραστηριοποιείται στη γραμμή Μαρρόκου-Ισπανίας. Για τις νέες επενδυτικές σκέψεις του ομίλου, ο κ. Δικαίος τονίζει ότι η εξωστρέφεια είναι στο DNA της εταιρείας, όπως επιβεβαιώνεται με τη δραστηριοποίηση στη Βαλτική και στη Βόρεια Θάλασσα κατά την περίοδο 1998-2008 μέχρι και τη δημιουργία της AML, το 2016, κατόπιν πρόσκλησης από την κυβέρνηση του Μαρρόκου. Επισημαίνει πως στην περίπτωση της AML δημιουργήθηκε αξία από μηδενική βάση, η οποία αποκρυστάλλωθηκε με την επιτυχή ολοκλήρωση της αποπένδυσης. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει, «έχουμε τα μάτια μας πάντα ανοικτά για τον εντοπισμό ευκαιριών που δημιουργούν προστιθέμενη αξία».

«Προς αυτά την κατεύθυνση, πέρα από το άνοιγμα σε νέες γραμμές, διευρύνουμε τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες, επενδύοντας στον ξενοδοχειακό κλάδο. Μέχρι στιγμής έχουμε αποκτήσει δύο ξενοδοχεία στη Νάξο και ένα στην Τήνο. Στόχος μας είναι η δημιουργία ενός σημαντικού αριθμού δωματίων σε προορισμούς όπου δραστηριοποιούμαστε, προκειμένου να αναπτυχθούν συνέργειες με την ακτοπλοϊκή δραστηριότητα, μέσω της παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών για το επιβατικό κοινό» τονίζει.

Καινοτομία στη ναυπήγηση πλοίων

Η επένδυση στην καινοτομία, σύμφωνα με τον κ. Δικαίο, ακολουθεί διαχρονικά την ιστορία του ομίλου, ο οποίος μέχρι σήμερα έχει σχεδιάσει και κατασκευάσει 30 πλοία, συνολικής αξίας περίπου 2 δισ. ευρώ, κατέχο-

ντας πλέον μοναδική εμπειρία και τεχνολογία υψηλού επιπέδου.

Θέτοντας σε εφαρμογή το δυναμικό επιχειρησιακό της σχεδιασμό και αποδεικνύοντας την προσήλωσή της στη δημιουργία υπεραξιών για τους μετόχους και τους επιβάτες της, η Attica Group ανακίνησε την υπογραφή συμφωνίας με τη Stena Ro-Ro

για τη ναυπήγηση δύο πλοίων τύπου E-Flexer, με μήκος που φτάνει τα 240 μέτρα. Πρόκειται για τα μεγαλύτερα που έχουν παραγγελθεί ποτέ από ελληνική εταιρεία της επιβατηγού ναυτιλίας. Όπως σημείωσε, τα νέα πλοία που θα δραστηριοποιηθούν στην Αδριατική το 2027 εντάσσονται στη δέσμευση του ομίλου για την πράσινη μετάβαση

και την αναβάθμιση του στόλου, θα είναι ποσοποιημένα methanol ready και battery ready, με μηχανές οι οποίες είναι σχεδιασμένες ώστε να λειτουργούν με τρεις διαφορετικούς τύπους καυσίμου, μειώνοντας τις εκπομπές αερίων ρύπων κατά 60% ανά μεταφορικό έργο.

Ο καινοτόμος και σύγχρονος σχεδιασμός θα βελτιώσει

περαιτέρω την ποιότητα των παρεχόμενων μεταφορικών υπηρεσιών συνεισφέροντας στη συνολική αναβάθμιση της ταξιδιωτικής εμπειρίας, ενώ με μεταφορική ικανότητα 1.500 επιβατών και 3.320 γραμμικών μέτρων γκαράζ (για περίπου 200 φορτηγά), ενισχύεται σημαντικά η συνολική μεταφορική ικανότητα του ομίλου στις γραμμές όπου δραστηριοποιείται.

Η επένδυση έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη, καθώς δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την αναδιάρθρωση του στόλου με τη μεταδρομολόγηση τριών πλοίων (Superfast XI, Superfast III και Hellenic Spirit), που θα καλύψουν τις γραμμές εσωτερικού, αντικαθιστώντας πλοία μεγαλύτερης ηλικίας, μειώνοντας έτσι τον μέσο όρο ηλικίας του στόλου.

Βάσει του σχεδιασμού του ομίλου, το επόμενο βήμα θα αφορά τη ναυπήγηση πλοίων για το Αιγαίο και τον Σαρωνικό.

Ο «πράσινος πληθωρισμός» θα οδηγήσει αναποφρακτικά στην αύξηση του κόστους των εισιτηρίων

Στην πορεία προς την απανθρακοποίηση, η αλληλεπίδραση των ευρωπαϊκών κανονισμών (EU ETS, Fuel EU) με τους αντίστοιχους του IMO (CII, EEXI) δημιουργεί ένα δεσμευτικό ρυθμιστικό πλαίσιο, στο οποίο πρέπει να προσαρμοστεί ο κλάδος της ναυτιλίας με ταχείς ρυθμούς. Ερωτηθείς σχετικά, ο κ. Δικαίος μάς εξηγεί: «Βάσει του ETS κάθε εταιρεία για κάθε πλοίο που θα προσεγγίζει ευρωπαϊκούς λιμένες θα πρέπει να αγοράζει, για κάθε τόνο καυσίμου που καταναλώνει, τη χρηματιστηριακή αξία του διοξειδίου του άνθρακα που εκπέμπει. Από 1nc/1/2024 αυτή αντιστοιχεί στο 40% των εκπομπών, από το 2025 στο 70% και από το 2026 στο 100%».

Επίσης, από 1nc/1/2025 μπαίνει σε ισχύ και ο κανονισμός Fuel EU Maritime, δημιουργώντας επιπλέον οικονομική επιβάρυνση ανάλογα με την ένταση άνθρακα που θα παράγει ο τύπος καυσίμου που χρησιμοποιείται.

Παράλληλα, από 1nc/5/2025 η Μεσόγειος μετατρέπεται σε περιοχή SECA (περιοχή ελέγχου εκπομπών θείου), και γίνεται υποχρεωτική η χρήση καυσίμων με περιεκτικότητα σε θείο 0,1% από 0,5% που είναι σήμερα.

Συζητάμε δηλαδή για αύξηση του κόστους καυσίμων κατά περίπου 30%. Όπως σημειώνει, από τα δύο πρώτα μέτρα εξαιρούνται έως το 2030 τα νησιά κάτω των 200.000 κατοίκων και ισχύουν μόνο για τις γραμμές της Αδριατικής και της Κρήτης.

Σύμφωνα με τον κ. Δικαίο, το ρυθμιστικό πλαίσιο για την απανθρακοποίηση αυξάνει περαιτέρω το κόστος των εισιτηρίων, δημιουργώντας τον λεγόμενο «πράσινο πληθωρισμό», που έρχεται να προστεθεί στις έντονες πληθωριστικές πιέσεις των τελευταίων δύο ετών. «Αντικειμενικά η τιμή του εισιτηρίου είναι ακριβή, ιδιαίτερα για τις οικονομικά ευάλωτες ομάδες» αναφέρει ο κ. Δικαίος, επισημαίνοντας ότι «η Attica Group από τον Ιούλιο του 2022 δεν έχει κάνει καμία αύξηση στις τιμές, ενώ ταυτόχρονα έχει προχωρήσει σε εκτεταμένες εκπαιδευτικές πολιτικές προς ευάλωτες ομάδες και τα μέλη

Πέρα από το άνοιγμα σε νέες γραμμές, διευρύνουμε τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες, επενδύοντας στον ξενοδοχειακό κλάδο.

του προγράμματος πιστότητας του ομίλου, Seasmiles. Ειδικά για τις ευάλωτες ομάδες, τα εκπαιδευτικά εισιτήρια αντιστοιχούν σε περίπου 30% του συνόλου των εκδοθέντων εισιτηρίων».

Προκειμένου, λοιπόν, να υπάρξει μια δίκαιη πράσινη μετάβαση, που δεν θα επιβαρύνει μόνο τους καταναλωτές και τις εταιρείες, αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα ο πόρος που συγκεντρώνονται από τις παραπάνω επιβαρύνσεις να διοχετευθούν άμεσα και με τα κατάλληλα εργαλεία προς τις απαραίτητες επενδύσεις για την προσαρμογή του συνόλου του οικοσυστήματος (ναυπήγηση νέων πράσινων πλοίων, επιδότηση χρήσης πράσινων καυσίμων, κίνητρα για την έρευνα και ανάπτυξη σε κλίμακα της εφοδιστικής αλυσίδας των εναλλακτικών καυσίμων, καθώς και προσαρμογή των λιμενικών υποδομών).

Επενδύουμε στους ανθρώπους μας και στην ψηφιοποίηση

«**ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ** μας έχουν ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα» αναφέρει ο κ. Δικαίος. «Οι άνθρωποί μας αποτελούν βασική προτεραιότητά μας. Επενδύουμε στη διαρκή εκπαίδευση και κατάρτιση σε νέες πρακτικές, την αναβάθμιση δεξιοτήτων και την περαιτέρω ενθάρρυνση, ώστε να βελτιωνόμαστε και να γινόμαστε διαρκώς καλύτεροι, τόσο σε επίπεδο διαδικασιών και λειτουργιών όσο και σε επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών» προσθέτει.

Σημαντική αναβάθμιση των υπηρεσιών αναμένεται να φέρει και η ψηφιοποίησή τους. Εδώ και δύο χρόνια ο όμιλος έχει προχωρήσει στην υλοποίηση μεγάλου ψηφιακού έργου με ορίζοντα ολοκλήρωσης τις αρχές του 2025. Μέσα από τη χρήση διαφορετικών καναλιών επικοινωνίας, διαμορφώνεται προσωποποιημένη εμπειρία βάσει των αναγκών και των προτιμήσεων του εκάστοτε ταξιδιώτη.

«Μέσα από τη χρήση της τεχνολογίας και των data, επιδιώκουμε να κατανοήσουμε καλύτερα τις ανάγκες των επιβατών μας ώστε να είμαστε σε θέση να απαντάμε σε αυτές σε κάθε αλληλεπίδραση που αφορά το ταξίδι τους. Από την ώρα που θα ξεκινήσει η αναζήτησή τους για το ταξίδι μέχρι την ώρα που θα επιστρέψουν σπίτι» καταλήγει.

Χρειαζόμαστε πληρώματα, είναι ισχυρά τα οικονομικά κίνητρα

Διεθνώς ο κλάδος, καλείται να διαχειριστεί το πρό-

βλημα της επαρκούς στελέξεως των πλοίων. Ο κ. Δικαίος αναφέρει: «Πρέπει να προσηλωθούμε στην ελληνική ναυτοσύνη για την οποία είμαστε περήφανοι και γνωστοί διεθνώς. Ως όμιλος υλοποιούμε από τον Μάιο καμπάνια διάδοσης των θετικών χαρακτηριστικών του ναυτικού επαγγέλματος, με πολύ καλά αποτελέσματα. Με οικονομικές απολαβές οι οποίες ενδεικτικά για τον νεοεισερχόμενο ανειδίκευτο ναυτικό ξεκινούν από 2.350 ευρώ/μήνα και σύγχρονες συνθήκες εργασίας, πλέον τα κίνητρα είναι ισχυρά».

«Στα 42 πλοία του στόλου μας απασχολούνται σήμερα 2.500 ναυτικοί. Σε ένα διαρ-

Μέσα από τη χρήση της τεχνολογίας και των data, επιδιώκουμε να κατανοήσουμε καλύτερα τις ανάγκες των επιβατών.

κός μεταβαλλόμενο περιβάλλον, προτεραιότητά μας διαχρονικά αποτελεί η συνεχής εξέλιξη και αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ναυτικών μας μέσω της εκπαίδευσής τους. Μάλιστα, γι' αυτόν τον σκοπό, υλοποιούμε σειρά εξειδικευμένων εκπαιδύσεων σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς» καταλήγει.

Η Attica Group ανακοίνωσε την υπογραφή συμφωνίας με τη Stena Ro-Ro για τη ναυπήγηση δύο πλοίων τύπου E-Flexer, με μήκος που φτάνει τα 240 μέτρα, που θα δρομολογηθούν στη γραμμή της Ιταλίας.

Ο Όμιλος της Attica Group επενδύει στη διαρκή εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων του σε νέες πρακτικές και στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους.

Η εξωστρέφεια είναι στο DNA της Attica Group, όπως επιβεβαιώνεται με τη δραστηριοποίηση στη Βαλτική και στη Βόρεια Θάλασσα κατά την περίοδο 1998-2008 μέχρι και τη δημιουργία της AML, το 2016.